

تشیع مستندساز خوزستانی

آرش کوردسالی، مستندساز خوزستانی که ۲۱ فروردین ماه در ۴۷ سالگی بر اثر ابتلا به بیماری دارفانی را وداع گفت، روز ۲۳ فروردین ماه در اهواز تشییع و به خاک سپرده شد. ایسنا ضمن اعلام این خبر نوشت، کوردسالی؛ فیلمساز و مستندساز برجسته استان در عرصه‌های ملی و بین‌المللی افتخارات زیادی کسب کرده بود. فیلم‌های مستند مستقل همچون «نفت»، «دیوار»، «تهران ۹۹۵» و «نفت، آتش، خاک» از جمله فیلم‌های ثبت‌شده در کارنامه این هنرمند بودند. او برای این مستندها جایزه‌های جشنواره‌های معتبری مانند تندیس بهترین مستند جشنواره فیلم کوتاه تهران و تندیس بهترین مستند جشنواره حقیقت را کسب کرده بود. در همین راستا نیز استاندار خوزستان و مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خوزستان با ارسال پیام‌های جداگانه، درگذشت هنرمند فقید آرش کوردسالی را تسلیت گفتند. مراسم تشییع و خاکسپاری این مستندساز خوزستانی با حضور جامعه هنر استان خوزستان در اهواز برگزار شد.

لغو نمایش مستند فلسطینی

یک سالن سینما در ملبورن به دلیل دریافت پیام‌های تهدیدآمیز، نمایش خبریه مستند «سرزمین دیگری نیست» را که درباره جابه‌جایی اجباری فلسطینیان است و برنده جایزه اسکار ۲۰۲۵ شده بود، لغو کرد. ایسنا ضمن اعلام این خبر نوشت، این برنامه توسط شورای یهودیان استرالیا سازماندهی شده بود تا برای کمک به قربانیان خشونت در کرانه باختری، کمک مالی جمع‌آوری کند. این سینما قرار بود «سرزمین دیگری نیست» را در روز اول ماه می به نمایش بگذارد اما به گفته سازمان دهندگان، در یک روز ۲۰ شکایت و پیام تهدیدآمیز دریافت کرد. مستند «سرزمین دیگری نیست» در جشنواره فیلم برلین ۲۰۲۳ به نمایش درآمد و هم جایزه هیئت‌داوران مستند، هم جایزه تماشاگران را به دست آورد. با وجود تحسین گسترده در جشنواره‌ها، این فیلم پس از خودداری توزیع کنندگان از پخش آن، به صورت خودگردان در آمریکا منتشر شد. این فیلم در جوایز اسکار ۲۰۲۵ نیز توانست جایزه بهترین مستند بلند را به خود اختصاص دهد.

مرگ بازیگر شرور سینما

نیکی کت، بازیگر سریال «بوستون بابلیک» و فیلم‌هایی چون «مات و مبهوت» و «شهر گناه» ۵۴ سالگی درگذشت. ایسنا ضمن اعلام این خبر نوشت، نیکی کت که اغلب نقش‌های افراد خشن و شرور را بازی می‌کرد، با ریچارد لینکلینتر همکاری داشت و در فیلم‌هایی مانند «زندگی بیداری»، «حومه‌نشهر» و «مدرسه راک» از ساخته‌های این کارگردان ظاهر شد. او همچنین در همکاری با استیون سودربرگ در فیلم «لامی» در نقش استیسی قاتل، در «تمام رخ» در نقش هیتلر و در یکی از آخرین نقش‌آفرینی‌هایش در «پشت جلیجراغ» بازی کرد. کریستوفر نولان نیز او را در فیلم‌های «بی‌خوابی» و «شوالیه تاریکی» به‌عنوان یکی از بازیگران به‌کار گرفت. کت که در داکوتای جنوبی متولد شد، کار خود را به‌عنوان یک هنرمند کودک در تلویزیون و با نقش‌های کوچک در فیلم‌های «گرملین‌ها» و «حومه‌نشین‌ها» آغاز کرد. آخرین حضور ثبت‌شده او در سریال «کژول» در سال ۲۰۱۸ رقم خورد. هنوز علت دقیق مرگ این بازیگر اعلام نشده است.

اندیشه سیاسی

عکس: Kirikcenter.org

بحران بزرگ ۱۹۲۹، مجموعه‌ای از مداخله‌های دولتی در اقتصاد را ساماندهی کرد که به دولت رفاه، نظیر آنچه جان مینارد کینز بدان قائل بودند، قربانت داشت و از لیبرالیسم کلاسیک مبتنی بر بازار آزادی که در سنت آمریکایی شکل غالب لیبرالیسم تلقی می‌شد، دور بود.

احیای محافظه‌کاری آمریکایی در دهه ۱۹۵۰

بعد از جنگ جهانی دوم در کنار رشد چنین افکار دولت‌گرایانه‌ای، اندیشه محافظه‌کاری نیز در آمریکا احیا شد و یکی از مؤثرترین متفکران در این تولد دوباره کسی نبود جز راسل کرک؛ نظریه‌پرداز سیاسی که به‌خصوص با انتشار کتاب «ذهن محافظه‌کار» که در چاپ‌های بعدی عنوان فرعی «از برک تا لیوت» نیز بدان افزوده شد، در وهله نخست مانیفستی برای جریان فکری محافظه‌کاری که زیر ضرب‌ت‌های کوبنده مارکسیسم و لیبرالیسم قرار داشت، فراهم آورد و در وهله دوم توانست محافظه‌کاری را از آنچه زمانی جان استوارت میل آن را «حزب ابلهان» نامیده بود، به سطح فکری قابل دفاع‌تری ارتقاء دهد و از آن اعاده حیثیت کند. با وجود اهمیت راسل کرک البته هنوز در ایران هیچ کتابی از او ترجمه نشده است. حتی شرحی بر آرای او نیز وجود نداشت تا اینکه در زمستان ۱۴۰۳، نشر «هوما» کتاب جان ام. یافورد درباره راسل کرک را که در زبان انگلیسی هم در مجموعه ۲۰ جلدی «اندیشمندان بزرگ محافظه‌کار و آزادانگار» قرار دارد، با ترجمه علی تدین منتشر کرد. انتشار این کتاب آن‌هم در زمانی که انواع شکاف‌های سیاسی، مذهبی، فرهنگی و اقتصادی در جامعه آمریکا به‌ویژه در رقابت‌های ریاست‌جمهوری خود را بازتاب می‌دهد و حتی برخی آن را مایه نگرانی می‌دانند، بهانه‌ای موجه است برای مرور آنچه کرک ۷۰ سال پیش، از آن سخن گفت تا دریافت چگونه در این کشور وسیع، رقابت فکرها همچنان به میدان سیاست و جامعه جهت می‌دهد.

تولد در میشیگان، تحصیل در سنت اندروز

راسل کرک در سال ۱۹۱۸ در میشیگان در خانواده‌ای از طبقه متوسط که در آن ارزش‌های مسیحی مقبولیت داشتند، به دنیا آمد. با این همه او در کودکی اصلاً مذهبی نبود. حتی در نوجوانی گاه با حرف‌هایی کفرآمیز و شکاکانه، بزرگترها را به ریشخند می‌گرفت. در عین حال پذیرش باورهای جزمی الحادی نیز برای او دشوار بود. به‌مرور اما نخست خداپاوری، سپس حمایت از مسیحیت تمدنی به‌عنوان بنیاد تمدن غربی و سرانجام ایمان راستین شخصی در وجود او پدیدار شد و این روحیه تا پایان عمرش تداوم یافت. کرک در دانشگاه‌های آمریکا تاریخ خواند و بعد در طول جنگ جهانی دوم در نیروهای مسلح آمریکا خدمت کرد. سپس راهی اسکاتلند و دانشگاه سنت اندروز شد و در آنجا تحت راهنمایی جان ویلیامز، مدرک دکتری ادبیات این دانشگاه را دریافت کرد. او در این هنگام تنها فرد آمریکایی بود که چنین مدرکی از این دانشگاه در دست داشت. همین رساله دکتری در نهایت تبدیل شد به کتاب «ذهن محافظه‌کار»: کتابی که در سال ۱۹۵۳ چاپ شد، او را در سطح متفکری برجسته شهرت بخشید و تاکنون بارها نیز تجدید چاپ شده است.

اصول ده‌گانه محافظه‌کاری

کرک در «ذهن محافظه‌کار» از شش قانون اندیشه محافظه‌کاری رونمایی کرد. او البته برداشتی جزمی از این اصول نداشت و نمی‌خواست چیزی تدوین کند، هر دیف آنچه مارکسیست‌های ارتدوکس از مارکسیسم عرضه می‌داشتند. ۴۰ سال بعد کرک در کتاب «سیاست دوراندیشی» این اصول شش‌گانه را به ۱۰ اصل تغییر داد. این ۱۰ اصل عبارت بودند از:

- ۱ نظم اخلاقی پایداری وجود دارد که آن نظم برای انسان و انسان برای آن نظم ساخته شده است. فطرت بشر ثابت است و حقایق اخلاقی همیشگی.
- ۲ محافظه‌کاران به عادات و رسوم، عرف و هموارگی وفادارند. حقوق در کنه خود مجموعه‌ای از عرف‌هاست و ویرانی عادات و رسوم، به‌خصوص چنانچه رسم انقلابیون است، چیزی جز ویرانی به‌بار نمی‌آورد.
- ۳ انسان‌های مدرن، کوتوله‌هایی ایستاده بر شانه غول‌ها هستند و چشم‌انداز وسیع‌تر آنها ناشی از همین موقعیت است. بنابراین لازم است به آنچه از گذشته‌های دور به ما به ارث رسیده است، اهمیت دهیم. اعتبار برخی حقوق و بخش اعظم اخلاقیات به همین دیرینگی آنهاست و انسان‌های مدرن نمی‌توانند نکته کاملاً تازه‌ای در اخلاقیات یا سیاست یا هنر کشف کنند. سنجش همه چیز با فضیلت شخصی یا خرد نیز کاری خطیر است زیرا به قول آداموند برک: «یک انسان نابخرد است، اما نوع انسان خردمند است.»
- ۴ محافظه‌کاران، پیرو اصیل دوراندیشی اند و همنوا با افلاطون و برک، دوراندیشی را افضل فضایل دولت‌مرد می‌دانند. هر اقدام عمومی‌ای را باید با پیامدهای درازمدت‌ش سنجید، نه صرفاً فایده یا مقبولیت موقتی‌اش. بنابراین اصلاحات ناگهانی و هیجانی به‌اندازه عمل جراحی ناگهانی و هیجانی، خطرآفرین است.
- ۵ محافظه‌کاری قائل است به اصل تنوع و با اذعان به پیچیدگی زاینده نپادهای دیربای اجتماعی، همسانی و برابری خواهی رایج در عصر مدرن را باعث اضمحلال تنوع سالم مندرج در طبقات، تمایزهای مادی و سایر اقسام نابرابری میان آدمیان می‌داند. از دیدگاه محافظه‌کاری، تنها شکل درست برابری، دو نوع برابری است: برابری در پیشگاه خداوند و برابری در پیشگاه محکمه عادلانه قانون. تمام دیگر تلاش‌ها برای هم‌تراز کردن آدم‌ها نیز در بهترین حالت به‌رکود اجتماعی می‌انجامد.
- ۶ محافظه‌کاران به اصل کمال‌ناپذیری اعتقاد دارند. از نظر آنها، سرشت بشر دچار نقایص بنیادی لاعلاج است و با

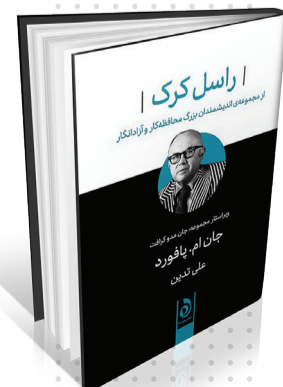
محافظه‌کار مخالف نومحافظه‌کاری

افکار راسل کرک بازتابی از محافظه‌کاری سنتی در آمریکای ۷۰ سال اخیر است

نهادهای اجتماعی، تقدیس نظم اخلاقی سنتی و ضرورت وجود سلسله‌مراتب، در زندگی روزمره بخش قابل توجهی از آمریکایی‌ها همچنان دیده می‌شود.

چپ‌های لیبرال در آمریکا

توضیح سیاسی اهمیت مذهب در آمریکا را شاید بهتر از هر چیز بتوان با استحضامی توضیح داد که سنت‌های فکری محافظه‌کارانه در آمریکا داشته‌اند. توضیح ضروری آنکه در آمریکای یک قرن اخیر جریان‌های مارکسیستی چندان وزنی پیدا نکرده‌اند. گروه‌های چپ‌گرا اما که عموماً با عناوینی چون لیبرال‌ها و ترقی خواهان توصیف می‌شوند، اغلب به جریان‌های سوسیالیستی درون حزب دموکرات منحصر می‌شوند. در میان دموکرات‌ها البته جز جناح دموکراتیک سوسیالیست چپ، چپ‌های میانه یا لیبرال‌های سنتی نیز حضور دارند؛ کسانی که سبقه به فرانکلین روزولت می‌برند. روزولت که نخستین رئیس‌جمهور آمریکا بود که خود را لیبرال خواند، در طرح New Deal خود در دهه ۱۹۳۰ و در واکنش به

فرزاد نعمتی خبرنگار گروه فرهنگ

چندی پیش کارولین لویت، سخنگوی کاخ سفید، تصاویری را از خود در شبکه‌های اجتماعی منتشر کرد که در آن او لحظاتی پیش از ورود به سالن نشست خبری روزانه و دیدار با خبرنگاران، دعا می‌خواند؛ امری که با توجه به اهمیت دینداری در آمریکا چیز چندان غریبی نباید باشد. با این همه، در آنچه در ذهن برخی از ایرانیان درباره آمریکایی‌ها می‌گذرد و به‌طرزی غیر حرفه‌ای، در رسانه‌های دولتی ایران نیز بر آن تأکید می‌شود، توجهی به این ابعاد عرفی و مذهبی در جامعه آمریکا ندارد و آمریکایی‌ها را اکثرآ مردمانی لایتیک و بی‌اعتقاد به تصویر می‌کشد. این در حالی است که با وجود افت شمار دینداران در جهان غرب، آمریکا همچنان کشوری است بیشتر مذهبی و مسیحی. در کنار این ابعاد مذهبی قابل اعتنا که نقشی مهم نیز در رقابت‌های انتخاباتی آمریکا دارد، ابعادی محافظه‌کارانه چون توجه به باورهای معنوی و سنتی، بزرگداشت